

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Dumineca.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

„Nebune, întru această noapte vor să ceară sufletul tău dela tine, dară cele ce ai gătit ale cui vor fi?”

(Luca 12, 20.)

Această întrebare o pune Dumnezeu multora în ziua de azi. O pune multora, pentru că este socotit că nu numai în fiecare zi, ci în fiecare minut moare undeva câte un om. Și va fi o zi, nu știm cea de azi, ori cea de mâine, dar de bună seama aceea, la care nici nu ne gândim, când această întrebare ni se va pune nouă. Și care va fi răspunsul nostru? Oare vom, avea dreptul să răspundem, că în această viață n'am fost nebuni? Oare nu vom vedea noi cu amară căință, că întreagă calea noastră a fost greșită? Atunci, la marginea groapei tot ce am agonisit, avere și frumusețe; tot ce am iubit, petreceri și plăceri; tot pentrucă ne-am sbătut, mărire și putere ne vor părăsi și vom trece goi, goi de tot acolo înaintea Vecinicului Judecător. Numai inima cea bună, numai darurile date celor nevoiași, numai slujba îndeplinită din dragoste față de Dumnezeu; numai dragostea lui Dumnezeu ne vor fi pozoabele sufletului nostru, uniforma care ne va arăta rangul ce l-am primit înaintea Impăratului Impăraților?

Nu vă îngrijiți dară înainte de toate, că ce veți mânca și ce veți bea, ci fie-vă înaintea ochilor peste orice deșertăciune și trebuință a trupului, trebuința sufletului, ca înainte de toate el să fie nutrit cu învățătura ce lui i-se cuvine, el să fie îmbrăcat cu haina faptelor bune, care îl împodobesc înaintea lui Dumnezeu. Atunci, și numai atunci veți întrece crinii câmpului în frumusețe și în măreție, că cea mai frumoasă floare zidită de Dumnezeu este sufletul omenesc, dacă e curat de păcate și este împodobit cu virtuți.

Slugile întunerecului și a minciunii ...

După cele câteva zile cu ceață, posomorâte și ploioase din urmă, s'au ivit în sfârșit și cei dintâi fulgi de zăpadă, urmați de alții din ce în ce mai numeroși și mai deși, pânăcând am ajuns să vedem întreagă firea îmbrăcată într'un vestmânt nou, în îmbrăcămintea albă a vremii schimbate. A sosit iarna ... Cu zilele lungi, întunecoase și reci. S'a sfârșit munca câmpului, pe — afară'i înorat și vânt și un ger ascuțit și omul, — văzând vitregia vremii, — cum ne arată și un mare scriitor al nostru, — „trist, cade pe gânduri și s'apropie de foc.” Și aici se adună și se încălzește în jurul lui, în serile lungi și plictisitoare și încearcă să și alunge „urâtul”, apucându-se de povești fără sfârșit, ori cum se mai spune pela sate: „se pune la minciuni” ... Și vorba aduce altă vorbă și ascultă și astfel „omoaară” vremea ...

Poate această stare de nemii au avut-o în vedere și acei vârstari și s'au abătut în zilele trecute prin Maramureș încercând prin apucăturile lor înșelătoare și fără de rușine, să rătăciască mințile și sufletele oamenilor de bună credință. Este vorba anume, de: „călugărul” care s'a pripășit de pela începutul săptămânii trecute în orașul nostru. Și „călugărul” nostru nici nu s'a încuibat într'un loc tocmai rău: chiar în mijlocul orașului. Aici în strada Dr. I. Mihalyi la Nr. 37 este o casă scundă, veche, cu mușchiu pe acoperiș, cu niște ferestre mărunte, poarta scârțâie, se închide greu din afară și-se pare că intri într'o casă părăsită. La intrare pe poartă sunt lipite 3 hârtiuțe tipărite într'o limbă stricată, românește și ungurește, de culoare roșie și verde, pe fereastră altele la fel. Pe ele se poate citi cam următoarele: „A sosit în oraș numai pentru câteva zile un mare profesor astronom, venit de curând dela „locurile sfinte” din India, care știe să afle gândurile cele mai ascunse ale omului, viitorul; ghicește din palmă starea, însușirile, năcazurile, supărările omului, vede în inima și sufletul omului, prezice căsătoria și altele. Să nu mă asemănați cu vrăjitoarele neștiutoare, cari nu știu nimic, ci caută să înșele oamenii, Vinerea pentru săraci prețuri scăzute” ... Cam acestea sunt „vestirile călugărului”. Se nimerește, că e chiar zi de Vineri. În curte, înaintea ușii dintâi, câțiva așteaptă nerăbdători. Sunt mai mult femei și oameni de pela țară și câteva ovreice, „Oaspeții” sunt primiți de o femeie „bună” din oraș, care a câștigat „i n c r e d e r e a” „călugărului,” ea le face „rost” de intrare, afară printre oameni se aține un băiețandru, care întreabă de năcazuri pe oameni și din când în când se furizează pe o ușă din dos și vorbește cu „călugărul”. Și este chiar timpul, deoarece pe ușa din față chiar intră un om năcăjit. Așa'i bade, că Dta ești din lapa ... Omul se minunează și răspunde: așa'i Domnule. la vină Dta și șezi aici alături. În camera întunecată se poate desprinde figura „călugărului”. Imbrăcat lumește, cu cravată, haine sure vechi, palton impermeabil verziu, ghețe roșii noroioase, un omuleț durduliu îndesat, cu niște musteți negre ascuțite, barba nerasă de câteva zile, cam buimăcit, miroase de departe a beătură. Așa ... Desfăți mata mantaua, să pot vedea mai bine în „suflet”, și — scoate imediat un tub negru lungăreț și caută în „suflet”, apoi în

„palmă” ... Nu și-am spus mai înainte ... toate se adevăresc ... așa ... Dar să mai stăm nițel de vorbă ... „Să știi bade, că eu sum de fel chiar din Bârlad, mă trag dintr'o familie veche și cinstită de preoți, dar știi, preoți de aceia adevărați. Pela noi sunt oamenii foarte deștepți. Nu cași pe aici, pe aici sunt proști, nevoie mare. Pe aici se cântă în Biserici și începe să cânte pițigăiat: Doamne îndură-Te spre noi, cași pe ungurește, dar ascultă, ce frumos cântă pela noi: Doamne miluiește-ne, vorbe pe cari le cântă potrivit, Dv. ascultați de Papa, acela e un păcătos ... Reîntoarce-ți Vă la dreapta credință românească” ... „Călugărul” oprește vorba, omul nostru se ridică și pleacă ... Urmează o tineră femeie ... Dta nu ești măritată ... Ba's măritată, nu spuneți adevărat ... Vă va părăsi pe urmă bărbatul, va vedea alta mai frumoasă; nu se poate îi răspunde femeia, ești un escroc beat, înșeli lumea, îi spuse răstit, — călugărul nostru tulburat, care mirosea de departe a beătură, îi zise atunci: „să veniți Dv. după masă, o să putem vorbi mai liniștit.” Alții urmară, până la vremea mesei, când „călugărul” nostru se urcă într'o birje comandată și plecă în oraș ... Fu văzut apoi mai târziu, în mână cu o cârje mare, certându-se cu niște muncitori în piață. Era și mai beat. Pecând vor vedea acestea rânduri lumina tiparului, cine știe pe unde va fi ajuns „călugărul” nostru „învățat, deștept și dreptcredincios” să fericească și lumineze oamenii „proști” de prin satele de pe aici. Ce păcat că nu am putut schimba o vorbă cu Dsa. Cel puțin nădărdum, că va fi primit prin alte locuri cu „brațele deschise.”

Oameni buni, la ce ați ajuns ... Să vă facă proști și să și bată joc de legea voastră strămoșească un smintit bețivan înșelător, care încearcă să vă prostiască cu zile, ziua la amiazi și să vă goliască pungile, ceea ce ar fi cale ca vale, dar vă ispitește și sufletul, cercând să l' abată dela adevărata credință. Acesta e omul întunerecului și a minciunii, Dv. trebuie să știți și să pricepeți, că gândurile și viitorul le poate cunoaște numai unul singur Dumnezeu și nici decât un muritor pământean și mai ales un înșelător bețiv cași acesta. Dacă se va nimeri prin satele voastre, scoateți'l în grabă mare cu pietri din hotarele voastre. Căci unul cași acesta ne face rușine Neamului ...

Tot în săptămâna trecută au fost prin comunele rutene, câțiva trimiși plătiți, „cari

au împărțit printre săteni niște „hârtiuțe” roșii, tipărite cu „potcoave” în limba ru-sească. În acelea hârtiuțe, pe cari nu au avut îndrăsneala să le iscăliască, ceice le-au scris, nici locul unde s'au tipărit nu e pus, poporul rutean unit în credință cu Roma, e îndemnat să-și părăsiască credința, Biserica catolică e numită: „organizația diavolului,” Papa dela Roma e înfățișat în forma unui bălaur cu 10 capete și e numit: „sluga satanei” și asupritorul celor săraci, din a căror avere s'a îmbogățit și alte prostii și scornituri, de cari este plină această fițuică otrăvitoare. Și acești drumari sunt de o pănură, la fel cu „călugărul” despre care a fost vorba. Aceștia sunt oameni plățiți, puși la cale anumit și trimiși să abată oamenii dela dreapta credință. Ca mâne vor veni cu astfel de prostii și prin satele românești. Feriți-vă de acești oameni ai minciunii și ai întunecului. Inima și sufletul lor este negru, cași călugărul acela bețiv, căruia nu i-a fost rușine să spună, că cunoaște: „viitorul,” — ori cași aceștia din urmă, cari cu niște hârtii pline cu minciuni și cu ură și cu scornituri își închipuie, că vor putea înșela satele Maramureșului. Pomul, după roadele lui se cunoaște. Oamenii cari vin pela margine de sat cu minciuni, cu bani, cu ură, cu făgădueli de porumb ori alte bunătăți, cari bîrfesc legea cea adevărată a Romei ori vin chiar beți, cași „călugărul” amintit, să cunoașteți, că nu pot să vină dela Domnul. Unii păcătoși cași aceștia sunt slugile, uneltele diavolului, a minciunii, a răutății.

Incunju-rați și vă păziți de acești ispititori și pierzători ai sufletelor, negrii, cași stăpânul, cași inima, cași gândurile și faptele lor. „Priveghiați și vă rugați, ca să nu cădeți în ispită !!.

Postul Crăciunului.

Postul Crăciunului s'a început. Se apropie sărbătoarea nașterii lui Isus, cea mai frumoasă sărbătoare, care totdeauna ne umple sufletele de duiosie. Ne amintim de așteptarea lumii întregi, de infigurata așteptare, care a precedat întâiul Crăciun. O lume întregă a așteptat sosirea dumnezeescului Copil, dela Care a nădăduit mântuire. Și Isus s'a născut, noi deja nu așteptăm, dar sărbătorim nașterea Lui la Crăciun.

În amintirea acelor multe sute de ani,

în decursul cărora oamenii a așteptat Mântuitorul, Biserica a ordonat Postul Crăciunului. În timpul postului, noi ne pregătim la sărbătorirea Crăciunului, căci noi trebuie altfel să ne purtăm față de pruncul Isus, decât cum s'au purtat ovreii vechi, cari l-au primit într'un grajd pe Acela, Căruia Cheruvimii și Serafimii i se'nchină, Căruia toată splendoarea lumii acesteia nu i-ar fi fost primire vrednică. Sărmanii vechi ovrei neștiutori! Dar noi știm ce ne înseamnă nouă nașterea lui Isus. Noi nu trebuie să ne purtăm asemenea ovreilor, ci trebuie să fim asemenea celor trei magi, să ne grăbim și să-l adorăm pe pruncul Isus. Dar ce a fost la magi, mai mult o presimțire, în noi trebuie să devie o convingere, căci noi știm despre bunul Isus incomparabil mai mult, decât magii, căci noi avem parte în învățăturile dulcii noastre mame, în învățăturile Sfintei Biserici.

Noi nu trebuie să facem călătorie peste țări și mări și prin deșerturi, Isus vine în sufletul nostru. Dar, să avem grijă că sufletul acesta să fie asemenea unei catedrale pompoase și nu asemănător unui grajd. Cum vom transforma sufletul nostru în biserică, în catedrală, pentru primirea deamănă a micului Isus?

Când voim să primim pe un musafir drag, ne împodobim casa. Dar încă înainte o curățim, căci podoaba într'o casă murdară, în loc ca să-ți facă plăcere, te umple cu desgust și te respinge. Va să zică înainte de toate trebuie să ne curățim sufletele. Să facem o curățenie mare în ele și cel mai ascuns colț al lor să fie cercetat, ca să nu rămână nici umbra murdăriei în lăuntru. Să aruncăm toate păcatele din sufletul nostru. Să ne grăbim, de a ne mărturisi toate greșelile, căci prin mărturisire ne curățim sufletul așa cum își curăță buna gospodină casa înaintea sărbătorilor. Dacă ne este curat sufletul, atunci putem să începem împodobirea lui, cu decorurile virtuților.

Despre aceste podoabe ale sufletului, voi vorbi în numărul următor al Duminecii. Dar pe cetitorii noștri din Sighet îi sfătuiesc, ca să meargă la adunările Agrului, cari se vor ține în timp și în loc înainte anunțat, căci la adunările aceste cu toată siguranța își vor putea câștiga multe podoabe spre a decora sufletele lor pentru sărbătorirea micului Isus.

Dr. Irina Berinde.

Sărbătoare românească în străinătate.

„Preoți cu Crucea'n frunte
Căci oastea e creștină.”

Apropierea acelei zile mărețe de înălțare sufletească a răsunat și în țara noastră vecină, Ceho-Slovia. Cu luni înainte poporul credincios de peste graniță se pregătea la îmbrățișare frățească. Iubirea de frați nu are graniță, nu întimpină greutăți.

În apropierea zilei de 26 Octomvrie românul credincios se pregătește la sărbătoare; — și ce fel de sărbătoare? Sărbătoarea sărutărilor și îmbrășoșărilor a fraților, cari mulți dar foarte mulți nu s'au văzut unul pe altul timp de (13) treisprezece patrusprezece ani. Caldă îmbrășișare și sărutare creștinească.

În ziua de 26 Octomvrie dimineața pe revărsatul zorilor, pe când toată lumea era adâncită în visul de bucurie al revederii, clopotele vestitoare de sărbătoare răsună adânc prin văi și dealuri. Fetele cu cununi înpodobite laudă pe Maica Domnului, lumea creștină se adună în cântări de preamărire: „O Marie.”

Satele rămân pustii, n'au rămas decât bătrânii îngârboviți de anii bătrânețelor. Aleargă tot creștinul să-și mărturisească credința statornică, strămoșească, înaintea fraților de dincolo. Aleargă să-și revadă încă odată Păstorii lor iubiți.

Ajunși la hotar ca o armată puternică care vrea să cucerească o cetate, așa se avântă spre piața Unirei. La graniță sunt întâmpinați de Mult. On. Arhidiacon și Protopop al nostru iubit Ștefan Popp, în frunte cu Domnul Dr. Ilie Lazar, deputatul și apărătorul nostru de peste hotar. Credincioșii îi întâmpină cu aclamații „de mulți ani și bine ați venit.”

De aci încolo se începe un adevărat convoi creștinesc în frunte cu cei trei slujitori ai Altarului Domnului Nostru Isus Hristos: M. On. Domn Arhidiacon și protopop Ștefan

Popp, Vasile Pop și Vasile Huzo. Așa, în cântări cari răsbat pe străzile orașului, plecăm spre Altarul Domnului, în mijlocul pieței. Adevărată înălțare sufletească pentru noi „Dar sângele apă nu se face.” Să de-a bunul Dumnezeu ca această sărbătoare să fie întărirea credinței noastre de peste hotar, a acelei credințe strămoșești, lăsată de Isus Hristos. Reverse Domnul darul său peste acei cari ne-au stat într'u ajutorul nostru, ca să putem lua și noi parte la aceia solemnitate și bucurie a noastră când ne-am revăzut și de astă dată:

„O turmă și un păstor.”

Raportor (V. H.)

Nr. 323—930.

vic.

Cercular

cătră veneratul Cler din Vicariat.

În legătură cu adresa Comitetului central al A. G. R. U. publicat în numărul trecut al organului nostru, rog pe Frații mei preaiubiți, ca împreună cu prezidenții Comitetelor parohiale ai A. G. R. U. să binevoiască cu posibilă grabă a întocmi lista numerică ori chiar tabloul nominal al aceloră, cari au participat la Congresul A. G. R. U.-lui ținut în Sighet la 24—26 Oct. crt.

Listele vor fi a se înainta acestui Oficiu cel mult până în 30 Nov. crt.

La fel vor avea să lucre și venerații mei Frați din Cehoslovia.

Oficiul vicarial episcopesc român unit al Marmației.

Sighet, la 10 Novembre 1930.

reveritor în Hristos frate:

ILARIU BOROS

vicar episcopesc al Marmației

Poșta administrațiunii. Cl. Dr. A. L. Tăut. Primiți sincera noastră recunoștință. Am primit 500 Lei ca abonament. Multe salutări.

Calendar săptămânal.

23 — 29 Noembrie 1930.

- 23. Dumineca X. d. În Crucii (Ev. înv. II. la lit. Luc. 12, 16) P. Amfilohie.
- 24. Luni. P. Clement și Petru.
- 25. Marți. M. Ecaterina.
- 26. Mercuri. C. Alipie.
- 27. Joi. M. Iacob Pers.
- 28. Vineri. M. Ștefan cel nou.
- 29. Sâmbătă. M. Paramon.

